

Studiekreds for læsevejledere i Tønder Kommune

Fokus

- Afprøvning af korte intensive undervisningsforløb for elever på mellemtrinnet i læse/skrivevanskeligheder
- Kvalificering af diagnostisering og (især) ideer til opfølgning på denne
- Læsevejlederens rolle som supervisor for lærere på egen skole
- Kvalificering af dansklærernes viden om elever i læse- og skrivevanskeligheder

Rammer

August 2017 – januar 2018

Fire heldagsmøder og arbejde på skolerne mellem møderne.

På hver af de 10 grundskolematrikler udvælges fire elever på mellemtrinnet, på ungdomsskolen udvælges også 4 elever. Eleverne tilbydes et særligt tilrettelagt forløb – 16 gange á 1 lektion med én lærer – fordelt over maks. 10 uger. Som udgangspunkt er det en lærer på skolen, som skal undervise, og en læsevejleder, som skal fungere som supervisor undervejs i forløbet.

I forløbet, som her beskrives, deltager læsevejlederen i alle 16 undervisningsgange: de første fem gange som underviser, mens læreren observerer, de sidste 11 gange som observatør, mens læreren underviser.

Supervision undervejs i afprøvningen ved hjælp af videooptagelser

Der oprettes en elektronisk konference (eller allerede oprettet konference anvendes), som bruges til udveksling af materialer, lister mm.

Ekstern underviser og tovholder for studiekredsen, Lis Pøhler, deltager i alle fire møder og fungerer som supervisor i forbindelse med videooptagelserne og ad hoc undervejs i forløbet.

Skolekonsulent Marianne Garder deltager i alle møder i forløbet og fungerer som koordinator mellem underviser og læsevejledere.

Undervisnings- og testforløb optages på video (nemtest med iPad + ekstern mikrofon)

Indhold

Studiekredsens grundbøger bliver

Intensiv læseundervisning på mellemtrinnet

- En praksisnær fortælling om planlægning, gennemførelse og evaluering af tiltag for elever i læse- og skrivevanskeligheder

af Bente Eriksen Hagtvæt, Jørgen Frost & Vigdis Refsahl

Dansk Psykologisk Forlag
(den koster 479 kr. inkl. moms)

Strukturerede tekstsamtaler

af Lis Pøhler

www.videnomlaesning.dk/projekter/strukturerede-tekstsamtaler/
(fri download)

1.møde: Udvælgelse af test samt introduktion til undervisning

Formiddag – kun for læsevejledere

Overblik over diagnostiseringsredskaber. Læsevejlederne forventes at kende alle disse i forvejen.

Alle bedes medbringe de test, de har til rådighed på skolerne.

Fokus rettes i højere grad mod en systematisk beskrivelse af, hvad de enkelte redskaber kan bruges til – og hvad de ikke kan bruges til.

I fællesskab udarbejdes en anoteret liste, som løbende skal suppleres og korrigeres.

På baggrund af dette udarbejder hver læsevejleder en individuel testplan, som forventes at kunne gennemføres på en time med hver elev.

Eftermiddag – for læsevejledere og de lærere, som skal stå for undervisningen

1. Introduktion til lærerne: Studiekredsens formål er dels at udbrede erfaring med undervisningsmetoder, dels at kvalificere læsevejledernes rolle som supervisor på egen skole
2. Introduktion til de tre metoder, som danner rammen for forløbene på skolerne:
 - a. Intensiv læseundervisning
 - b. Strukturerede tekstsamtaler, læserollemetoden
 - c. Strukturerede tekstsamtaler, stil-spørgsmål-metoden
3. Øvelser i at optage forløb på video og udarbejdelse af logbog.
4. Udvælgelse af elever til undervisning på hver matrikel og planlægning af forløb.

Alle skal medbringe computer eller tablet, som kan optage video. Det er en fordel, hvis der er tilkøbt ekstern mikrofon. Endvidere medbringes evt. mobiltelefon. Denne skal bruges til at indtale logbøger med, det kan også gøres via computer eller tablet.

Mellem møde 1 og 2

Før undervisningsforløbet starter, skal de elever, som skal indgå i undervisningen, testes af læsevejlederne.

Der afsættes én lektion pr. elev. Læsevejlederne optager selve testningen på video.

OBS!

Der skal indhentes tilladelse fra forældre og lærere til, at undervisningen må optages på video – og at denne må anvendes til intern studiekreds med en ekstern underviser.

2. møde: Fra test til undervisningsplan

- kun for læsevejledere

Formiddag

Læsevejlederne tolker i fællesskab resultaterne af testningen. Videooptagelserne indgår i dette forløb. Den enkelte læsevejleder udvælger mindst én sekvens, som skal drøftes på mødet.

I løbet af formiddagen besvares:

1. Hvordan kan testresultaterne mest hensigtsmæssigt formidles til lærerne?
2. Hvordan kan før- og eftertestresultater sammenstilles?
3. Hvilke ændringer/tilføjelser om de enkelte test har testningen medført? Den anoterede liste over diagnostiseringsredskaber fra 1. møde opdateres.

Eftermiddag

Formålet med eftermiddagen er,

1. med udgangspunkt i den konkrete elevgruppe at vælge, hvilken af de tre metoder, der skal afprøves i gruppen
2. at beskrive forventninger til udbytte af undervisningen for *den enkelte* elev (fagligt)
3. at beskrive forventninger til personligt og/eller socialt udbytte for den enkelte elev - hvordan vil I "måle" det?
4. Tilrettelægge det konkrete forløb, herunder udvælgelse af tekster (LP medbringer forslag), klargøring af tekster (til Læserollemetoden), formulering af spørgsmål (til Stil-spørgsmål-metoden) eller udarbejdelse af opgaver (til Intensiv læseundervisning)

Mellem 2. og 3. møde

Der undervises på skolerne i hht. planerne.

2 gange undervejs optages undervisningen på videoen. Studiekredsens underviser får videoerne tilsendt og giver (telefonisk eller skriftlig) supervision undervejs. Denne supervision forbliver et internt anliggende mellem læsevejleder og underviser. Undervisningsgang nr. 3 og 9 anvendes til dette.

Når de 16 undervisningsgange er afsluttet gennemfører læsevejlederen slutttest (svarende til starttesten), dvs. der afsættes 1 time/elev.

3. møde: Systematisering af data og indtryk fra undervisning og test

- kun for læsevejledere

Formiddag

Opsamling af erfaringer med undervisning og supervision på skolerne, tolkning af testresultater før/efter, herunder især fokus på

1. Hvilke elever har haft gavn af forløbet? Hvad har gavnet processen?
2. Hvilke elever har ikke haft det forventede udbytte? Hvad har modarbejdet processen?

3. Hvilken feedback på undervisningen skal læreren have?

Eftermiddag

Fra de 16 undervisningsgange har hver læsevejleder et stort datamateriale:

1. Resultater fra førtest med fire elever
2. Videoptagelser af fire førtest
3. Resultater fra eftertest med fire elever
4. Egne logbøger fra 16 undervisningsgange
5. 2 videoptagelser af undervisningen

Hvordan alt dette kan samles og formidles, så dansklærerne kan bruge informationerne til noget?

Hvordan kan dette bruges en anden gang?

Hvilke data er "need to have", hvilke er "nice to have" – og hvilke er overflødige?

4. møde: Fra intensivt forløb til planlægning af næste periode

– for læsevejledere og lærere

Formiddag

Læsevejleder og lærer drøfter datamaterialet for eget hold:

1. Hvad overrasker i forhold til elevens daglige præstationer?
2. Hvis I skulle gennemføre forløbet igen, hvad ville I så gøre anderledes?
3. Hvorfor kunne I finde på/ikke finde på at gennemføre sådan et undervisningsforløb igen?
4. Hvilke tanker om den daglige undervisning (for klassen og for den enkelte elev) giver dette forløb?

Eftermiddag

Hvert år gennemføres en kortlægning af elever i læse- og skrivevanskeligheder i Tønder Kommune. Kortlægningen bærer præg af meget store forskelle skolerne imellem. Forskelle som ikke alene kan tilskrives forskellige elevgrupper. De beskrivelser, som ligger til grund for kortlægningen, må derfor revideres.

De nuværende beskrivelser drøftes i mindre grupper, som sammensættes på tværs af matrikler og skoler.

I skole/matrikelgrupper kategoriseres elever i udvalgte klasser på baggrund af disse (nye) formulering af kriterierne. Hvilke elever bliver I i tvivl om? Hvilken formulering/hvilket kriterie mangler, for at eleven kunne indgå i oversigten?

Eftermiddagen afsluttes med fælles drøftelse af (nye) forslag til kriterier for kortlægningen.